

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา(descriptive study) เพื่อศึกษาภาวะโภชนาการของนักเรียนที่พ่อแม่ และพ่อหรือแม่อพยพไปขายแรงงานต่างถิ่นของนักเรียน โรงเรียนเก่าจิวหนอง บัวควุราษฎร์ประสิทธิ์ อำเภอบล จังหวัดขอนแก่น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนเก่าจิวหนองบัวควุราษฎร์ประสิทธิ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ที่มีอายุระหว่าง 6-12 ปี จำนวน 100 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่พ่อแม่และพ่อหรือแม่อพยพไปขายแรงงานต่างถิ่น เป็นการเลือกแบบเจาะจงที่สามารถอ่านออก พูดได้ตอบ และเขียนได้ จำนวน 59 คน จำแนกตามชั้นเรียน รายละเอียด ตามตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนนักเรียนที่พ่อแม่และพ่อหรือแม่อพยพไปขายแรงงานต่างถิ่นของโรงเรียนเก่าจิวหนองบัวควุราษฎร์ประสิทธิ์ ปีการศึกษา 2544 จำนวน 59 คน

ที่	ชั้น	จำนวนนักเรียน		รวม
		ชาย	หญิง	
1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	5	4	9
2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	2	3	5
3	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	4	7	11
4	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	4	5	10
5	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	5	8	13
6	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	5	6	11
	รวม	26	33	59

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกข้อมูล การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพพ่อและแม่ บุคคลที่อยู่ด้วย เงินที่ได้รับจากผู้ปกครอง ซึ่งลักษณะแบบสัมภาษณ์ให้ตอบอย่างอิสระและแบบมีข้อความให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริโภคประกอบด้วย การบริโภคอาหาร จำนวนมื้ออาหารที่ได้รับประทาน การได้รับประทานอาหารเสริมความถี่ในการรับประทานการเลือกชนิดเป็นแบบให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 3 แบบบันทึกข้อมูลการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องชั่งน้ำหนัก และวัดส่วนสูงที่ได้รับรองมาตรฐานความเที่ยงตรง แล้วนำมาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ปี 2530

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาความเที่ยงตรง

ผู้ศึกษานำเครื่องมือที่สร้างขึ้นทั้งหมดไปหาความตรงตามเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นตรวจสอบความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมของสำนวนภาษา ความชัดเจนในเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงข้อคำถามให้มีความเหมาะสมด้านภาษา และครอบคลุมเนื้อหาตามที่ได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ

การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ

เครื่องชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง

1. ตั้งศูนย์ให้เครื่องชั่งทุกครั้งก่อนชั่งด้วยค้อนน้ำหนักมาตรฐาน
2. ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงของเครื่องชั่งน้ำหนักด้วยค้อนน้ำหนักมาตรฐานก่อนการชั่งและเมื่อชั่งน้ำหนักนักเรียนผ่านไปทุกๆ 5 คน
3. ตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของความยาวด้วยตลับเมตรซึ่งมีตรารับรองมาตรฐานของกระทรวงพาณิชย์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแบ่งขั้นตอนการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากสาขาวิชาโภชนศาสตร์ศึกษา บัณฑิตศึกษาสถาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเก่าจิวหนองบัวคุรุราษฎร์ประสิทธิ์ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น

ขอความอนุเคราะห์ โดยแจ้งวัตถุประสงค์และขออนุญาตเก็บข้อมูล ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล อยู่ใน ช่วงระหว่างวันที่ 1 มีนาคม - 30 มีนาคม พ.ศ. 2545

2. นำผลการชั่งน้ำหนัก และวัดส่วนสูงไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ปี 2530 เพื่อทำกราฟและแปลผลต่อไป

3. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์และเสนอผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เมื่อได้รับข้อมูลเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2. แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ความถี่และหาค่าร้อยละ

3. ภาวะโภชนาการวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบ น้ำหนักต่อส่วนสูง น้ำหนักต่ออายุ ส่วนสูงต่ออายุของประชาชนไทยอายุ 1 วัน - 19 ปี กับเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ปี 2530

เกณฑ์น้ำหนักต่อส่วนสูง

ภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์ ผอม เกณฑ์ตัดสิน คือ น้ำหนักเมื่อเทียบกับส่วนสูงแล้วต่ำกว่าระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10

ภาวะโภชนาการปกติ เกณฑ์ตัดสินคือ น้ำหนักเมื่อเทียบกับส่วนสูงแล้วอยู่ในระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10 - 90

ภาวะโภชนาการเกิน เกณฑ์ตัดสินคือ น้ำหนักเมื่อเทียบกับส่วนสูงแล้วอยู่ระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 90 ขึ้นไปถึง 97

โรคอ้วน เกณฑ์ตัดสินคือ น้ำหนักเมื่อเทียบกับส่วนสูงแล้วสูงกว่าระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 97

เกณฑ์น้ำหนักต่ออายุ

ภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์ ผอม เกณฑ์ตัดสิน คือ น้ำหนักเมื่อเทียบกับอายุแล้วต่ำกว่าระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10

ภาวะโภชนาการปกติ เกณฑ์ตัดสินคือ น้ำหนักเมื่อเทียบกับอายุแล้วอยู่ในระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10 - 90

โรคอ้วน เกณฑ์ตัดสินคือ น้ำหนักเมื่อเทียบกับอายุแล้วสูงกว่าระดับเปอร์เซนไทล์
ที่ 90

เกณฑ์ส่วนสูงต่ออายุ

ภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์ เดี่ยว เกณฑ์ตัดสิน คือ ส่วนสูงเมื่อเทียบกับอายุแล้วต่ำ
กว่าระดับเปอร์เซนไทล์ที่ 10

ภาวะโภชนาการปกติ เกณฑ์ตัดสินคือ น้ำหนักเมื่อเทียบกับอายุแล้วอยู่ในระดับ
เปอร์เซนไทล์ที่ 10 – 90

โรคอ้วน เกณฑ์ตัดสินคือ น้ำหนักเมื่อเทียบกับอายุแล้วสูงกว่าระดับเปอร์เซนไทล์
ที่ 90

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University